

عنوان مقاله:

جلوه های بصری نماز جماعت در کالبد فضاهای معماری اسلامی خراسان (مطالعه موردی مسجد جامع قاین)

محل انتشار:

همایش ملی نقش خراسان در شکوفایی هنر اسلامی (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

محمدحسن ضیایی نیا - دانشجوی کارشناسی ارشد باستان شناسی، دانشکده هنر، دانشگاه بیرجند

حسن هاشمی زرج آباد - استادیار و عضو هیات علمی گروه باستان شناسی، دانشگاه بیرجند

خلاصه مقاله:

مسجد جامع قاین در کنار دیگر مساجد جامع نمایانگر شکوه و عظمت معماری خراسان در دوره اسلامی است که علاوه بر پایگاه مذهبی و اجتماعی در جامعه از لحاظ ویژگی های معماری حائز اهمیت فراوان است. و نماز جماعت به عنوان کارکرد اجتماعی- سیاسی مساجد همواره مورد تأکید اسلام بوده است. در این پژوهش اهداف و عملکردهای برگزاری نماز جماعت و فضاهای مورد نیاز معماری در مساجد بررسی شده است، سپس با تحلیل اصول معماری مسجد جامع قاین به نقش معمار مسلمان در پیوند فضاهای معماری با اندیشه های اسلامی پرداخته شده است. آنچه به عنوان سؤال مطرح است اینکه؛ معمار مسلمان در نزدیک کردن فضاهای معماری به جلوه های بصری نماز جماعت در مسجد چگونه عمل کرده است؟ معمار مسلمان با آگاهی کامل از مفاهیم نماز جماعت اندام و فضاهای معماری را با استفاده از تناسب هندسی در راستای این مفاهیم شکل داده است. نتیجه آن که معمار مسلمان همواره با بهره گیری از سخنان ارزشمند پیامبر اسلام و تأکید ایشان بر نقش اساسی نماز جماعت در جامعه اسلامی و دقت بر عواملی که باعث محوریت قرار گرفتن مسجد در جذب مردم به مساجد در جامعه می شوند، کوشیده است با بهره گیری از هندسه و تناسب عالی مسجد جامع قاین را با فضا و ظاهری برابر با اندیشه های متعالی و رشد دهنده انسان طراحی و مکانی جهت تأمل، توجه و تدبر ایجاد نماید.

کلمات کلیدی:

معماری خراسان، مسجد جامع قاین، نماز جماعت، هندسه و تناسب

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/429572>

